

MKN KEKRI

MKN Kekrijärjestäjän opas

Ideota, ohjelmaa ja käytännön vinkkejä tapahtumiin

Mikä kekri on ja miksi sitä juhlitaan? Taustaa ja perinteitä

- kekriä vietettiin satokauden valmistumisen ja työvuoden päättymisen kunniaksi
- kekri on suomalainen juhla, jolla on perinteet Euroopassa. Kekri on sukua kelttien samhainille, josta kehittyi myös halloween (All Hallows' Eve, kaikkien pyhien aatto). Tämä rantautui Irlannista maahanmuuttajien mukana Amerikkaan, jossa muotoutunut kurpitsakummitusjuhlaksi, halloweeniksi.
- kekrin ajankohta vaihteli eri osissa maata mikkelinpäivästä pyhänmiestenpäivään kasvukauden loppuessa kun sato oli korjattu
- loka-marraskuussa oli eripituisten aurinko- ja kuuvuoden tasaava jakoaika, jolloin sanottiin olevan otollinen kummituksien, haltioiden ja esi-isien liikkeille, aikaan liittyi mystiikkaa ja enteitä, ja tuona aikana raskaita töitä piti välttää, joten aikaa jäi kekrin vietoille
 - muistettiin vainajia ja esi-isiä, joiden uskottiin palaavan kekrinä katsomaan miten paikkoja on pidetty kunnossa. Tätä varten varattiin ruokaa ja lämmitettiin sauna hengille

Mikä kekri on ja miksi sitä juhlitaan? Taustaa ja perinteitä

- palkollisilla oli vapaaviikko, jota kutsuttiin kekri-, väli-, rii-, irtto-, römppä-, runtu-, kissa-, irtolais- tai saviviikoksi
 - edellä mainitulla viikolla piiat ja rengit pitivät lomaa ja siirtyivät uusiin työpaikkoihin, jos olivat sellaisen pestuviikolla hankkineet tai jatkoivat entisessä talossa
 - puhuttiin herrain joulusta ja talonpojan kekristä, joka kuvasi näiden ryhmien valmistautumista omaan juhlaansa ja kekrin merkitystä talonpoikaisyhteisössä
- kekrin juhlinnassa korostuivat kolme seikkaa: arjesta irtiotto ja yhteisöllinen juhliminen, ylenpalttinen herkuttelu sekä tarinat ja taiat, joilla tulevaisuus yritettiin ottaa haltuun.
- kekripukki, epämääräinen olio, joka ei tuonut lahjoja vaan vaati kulkiessaan joukkoineen kestitystä taloista uhkauksien uhalla, kuten uunin kaatamisella

Mitä kekri on tänä päivänä?

- järjestetään satokauden päätteeksi tunnelmaa luomaan ja syksyä valaisemaan ohjelmalliset, yhteisölliset ruokajuhlat (pitkä juhlaton ajanjakso juhannuksen ja pikkujoulun välillä)
- tuodaan esille suomalaisia oman alueen herkkuja ja ruokia, perinteisiä, tuunattuja ja uusilla ideoilla toteutettuja
- esitellään tuottajia, jalostajia ja ruoantekijöitä, mitä kautta ruoalle syntyy tarinoita

Vietetään kekriä yhdessä eri paikoissa!

- matalan kynnyksen tapahtuma kaupoissa, kauppakeskuksissa, kirjastoissa, jossa on järjestön ja oman yhdistyksen toiminnan esittelyä/neuvontaa
 - esim. kotimainen ruoka, joutsenlippumerkki, kasvien käytön lisääminen
 - maistiaisia, pientä myyntiä: kotisäilykkeet, leivät tai sämpylät, kahvikakut
 - kekritietoa, kekrivisa, arvonta
 - kirjastostoissa: pieniä työpajoja, askartelua (ohjeita www.kekri.fi)

Vietetään kekriä yhdessä eri paikoissa!

- Toritapahtumissa, maaseutuyrityksissä
 - työnäytöksiä (esim. seppä, pajutyöt, pienen esineen valmistus, kantapään neulominen...)
 - työpajoja (leipominen, askartelu...)
 - syksyn sadon ja ruoan myyntiä
 - kekriperinteen esittelyä
 - musiikkia ja muuta ilonpitoa (pussihyppelyä, puujaloilla kävelyä, tikanheittoa jne..)

Kekriä voi viettää monella tapaa

- tulien polttaminen liittyy usein kekriin, mukana olijat lähtevät soihdut käsissä pois pimeässä illassa, ohjelmassa tulitaiteilijoiden esitys
- rakennetaan iso kekripukki esim. oljista tai risuista ja poltetaan se kekritilaisuuden loppuksi (uudempaa perinnettä: esim. Kajaani ja Tervo)
- yhdistetään uutta ja vanhaa, esim. kekritapahtuma, jossa musiikkina rokkia → kekrirokki
- ohjelmallisia sadonkorjuutori- tai markkinatapahtumia
 - ruokaa, käsitöitä, musiikkia ja ohjelmaa, kisailua (pussihiippelyä, puujaloilla kävelyä, tikanheittoa jne..)
 - työpajoja, esim. lasten kanssa keppihevosten tekeminen, leipominen jne.

Kekrissä yhteisöllisyys on tärkeää

- Päiväkodit ja koulut
 - [Talonpoikaissäitiön sivustolta](#) löytyy lasten ja nuorten kanssa toteutettavaksi kekriaineistoa: oppimateriaalia, erilaisia tehtäviä, askartelua, leikkejä, ennustuksia ja tulostettavaa materiaalia
- Hoivakodit
 - Yhdistykset voivat toteuttaa kekritapahtuman esimerkiksi vanhusten hoivakodeissa sopimalla siellä tarjottavasta uutispuurosta ja järjestämällä vanhusten kanssa pienen musiikki- ja keskusteluhetken. Joku voi muistaa vielä entisajan kekrin. Kekrin tunnelmaa ja palanen muistojen maistuvaa maaseutua!

Kekritapahtuman suunnittelu ja vastuut

- juhlan järjestäminen yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja mahdollisesti myös yritysten kanssa → erilaiset osaamiset ja yhteinen voimanponnistus luovat yhteishenkeä ja yhteisöllisyyttä
- ideoijat ja vastuuhenkilöt suunnittelevat yhdessä
 - ruoka → vastaa ruoasta ja tarjoilusta, ilmoitukset, luvat
 - viestintä → vastaa kutsuista, tiedotuksesta, media
 - ohjelma → vastaa ohjelman sujuvuudesta
 - turvallisuus → luvat, järjestyksenvalvonta
- talkooväen hankkiminen
- sovitaan kuka vastaa koristeluista ja loppusiivouksesta
- järjestyksenvalvontaan mieluiten järjestyksenvalvontakortin omaavia henkilöitä, mutta yksittäisissä tilaisuuksissa kortittomillakin mahdollisuus toimia valvojina → selvitä lupa-asioiden yhteydessä

Lähiruokaa listalle

- hyödynnetään piirikeskuksen asiantuntijan johdolla pidettävää kekriruokakurssi joko ennakoon tai osana juhlavalmisteluja
- suunnitellaan ruokalista, kattaus ja pöytäkoristelut
 - uusi sato
 - huomioidaan lähiseudun tuottajat ja jatkojalostajat
- toteutus kurssina tai vastuita jakaen → oiva tilaisuus pyytää mukaan juuri näihin talkoisiin uusia henkilöitä (mahdollisia tulevaisuuden jäseniä)
- hygieniapassit suotavia ainakin ruoasta vastaavilla

Koristelua ja kattausta

- koristeluihin luonnonmateriaaleja, yhdessä tekeminen
- pöytäliinoina vanhat pitsilakanat, säkkikankaat, voimapaperi, johon voi piirtää tai liimata kuvia
- vanhat ruokailu- ja tarjoiluastiat käyttöön, kaikki astiat eivät tarvitse olla samaa astiastosta
- luovia ratkaisuja, Ilves-lasitölkit ”juomakannuina” tai tarjoiluastioina
- pimeää syksyä valaistaan erilaisin kokoin ja tulin

Ohjelma

- emäntä ja/tai isäntä, juontaja tai seremoniamestari
- ennustamista, esim. kekripukki voi kiertää ruokailun aikana tekemässä ihmisille leikkimielisiä ennustuksia
- yleisö pukeutuu vanhoihin vaatteisiin (→ paras asu palkitaan)
- kekrin tarinaa juhlijoille
- ruokien tarinat: tuottajat, ruoan tekijät esille, haastattelut
- musiikkia, yhteislaulua, tanssia
- leikkejä, askartelua lastentapahtumiin löytyy www.kekri.fi

Kekripukki

- perinteinen kekripukki pukeutui nurin käännettyyn turkkiin, taitava pukki piiloutui tuntemattomaksi turkin sisään
- työnteli keritsimiä hihoista esiin tai nokaksi, korvissa saattoi roikkua lusikoita tai kauhoja → tuunatkaa oma kekripukki esim. ohjelman esittäjäksi
- lasten kanssa voi askarrella kekripukinpukin naamareita
- kekrittäret olivat nuoria naisia, jotka pukivat itsensä aaveiksi ja kulkivat joukoissa kylillä → ohjelmaidea: kekrittärien tanssi tai muu esitys

